



בית משפט לתביעות קטנות בהרצליה

ת"ק 17-12-21111 פלונית ואח' נ' ארקיע קווי תעופה ישראליים בע"מ ואח'

בפני כב' הרשם הבכיר צחי אלמוג

התובעים

1. פלונית ואח'

נגד

הנתבעת

ארקיע קווי תעופה ישראליים בע"מ

נגד

הצד השלישי

השטיח המעופף בע"מ

פסק דין

1 תביעה לפיצוי בשל טיסת הנתבעת שיצאה באיחור משדה התעופה הרקליון בכרתים בדרכה חזרה
2 לארץ, ואי אספקת מזון בעת ההמתנה לטיסה החלופית.

רקע כללי וטענות התובעים

3
4
5
6 התובעים, בני משפחה אחת, הגיעו לשדה התעופה בשעה 18.00, כאשר מועד הטיסה חזרה ארצה
7 היה מתוכנן לשעה 20:15. בשדה התעופה שרר לטענתם כאוס גדול, הטיסה לישראל לא הופיעה
8 על המסכים ובדלפק לא היו נציגים מטעם הנתבעת. רק בשעה 21:30 לערך נפתחו דלפקי הבידוק,
9 ונציגי הנתבעת לא עדכנו בדבר העיכוב.

10
11 התובעים טוענים כי האולם נותר ללא מקומות ישיבה או אזור אוכל זמין ופתוח, למעט מקום
12 אחד שכבר לא הגיש אוכל למעט בורקס חזיר. לטענתם, רק בשעה 02:30 עלו לטיסה, ובטיסה
13 עצמה נתקלו בדיילות אדישות, וללא אמפטיה או התנצלות (אף שהטיסה כשלעצמה הוזמנה ללא
14 אוכל ושתייה).

15
16 לאור זאת, תובעים התובעים פיצוי בסך 30,000 ₪.



בית משפט לתביעות קטנות בהרצליה

ת"ק 17-12-21111 פלונית ואח' נ' ארקיע קווי תעופה ישראליים בע"מ ואח'

טענות הנתבעת

הנתבעת הינה חברת תעופה שמבצעת, בין היתר, טיסות לחו"ל על פי רישיון שהוענק לה כדין. התובעים רכשו כרטיסים לטיסה נשוא תביעה זו, באמצעות סוכנות הנסיעות "חוליו" אשר רכשה את הכרטיסים ממארגן הטיסה, הצד השלישי – השטיח המעופף.

לטענת הנתבעת, הטיסה הינה טיסת שכר ובהיותה מוביל אווירי חל עליה איסור למכור כרטיסי טיסת שכר לצרכן הסופי (תקנה 8 (א) לתקנות רישוי שירותי התעופה (טיסות שכר) תשמ"ב 1982).

לנתבעת לא היה כל קשר עם התובעים, אשר רכשו את כרטיסי הטיסה מהצד השלישי סוכנות הנסיעות. במצב דברים זה, מהווים סיטונאי השכר וסוכנות הנסיעות מעין "חוצץ" בין המוביל האווירי לבין רוכשי הכרטיסים.

טיסת התובעים יועדה, במקור, להמריא מכרתים לנתב"ג ביום 01.09.17 בשעה 15:20.

הצד השלישי, כך לטענת הנתבעת, הוא שארגן את הטיסה, הוא זה שיזם את הטיסה ושכר את קיבולת המטוס מן הנתבעת. בתנאים אלו, חברת התעופה מעדכנת את המארגן בכל הנוגע לשינויים בטיסה, והמארגן הוא זה שאחראי, בין היתר, על הקשר עם נוסעי הטיסה על המידע שנמסר להם ועל הטיפול בהם.

לטענת הנתבעת, אין לה כל ידיעה אודות הזמנתם של התובעים, ובנסיבות אלו, לא היה אף קשר ו/או פרטים ליצירת קשר עם התובעים עד למועד קליטתם לטיסה בשדה התעופה.

ביום הטיסה, אירעה תקלה במערכת המדפים במטוס בואינג של הנתבעת שיועד לבצע את טיסת התובעים. התקלה אירעה במהלך טיסה קודמת של המטוס בעת הנחיתה בנתב"ג. בשל התקלה, נאלצה הנתבעת לבנות לוח טיסות חדש, על בסיס צי מטוסים חסר ועל כן נאלצה לבצע שינויים בלוח הטיסות כולו, כולל בטיסת התובעים.

במקביל לביצוע העבודות לתיקון המטוס התקול, עמלו אנשים המבצעים של הנתבעת ללא לאות על מציאת פתרונות חלופיים במאמץ לצמצם את השיבושים שחלו בעקבות התקלה במטוס. לבסוף אותרו בחברת תעופה אחרת שני מטוסים קטנים יותר מהמטוס התקול, אותם ניתן היה לחכור לצורך ביצוע טיסת התובעים. מטוס אחד יועד לצאת בשעה 00:35, ומטוס אחר בשעה 01:50.



בית משפט לתביעות קטנות בהרצליה

ת"ק 17-12-21111 פלונית ואח' נ' ארקיע קווי תעופה ישראליים בע"מ ואח'

הנתבעת הודיעה לצד השלישי השינויים, עוד בשעות הצהריים והתובעים שובצו לטיסה הראשונה, שיועדה להמריא בשעה 00:35. שיבוץ הנוסעים לטיסות נקבע על ידי הצד השלישי. רשימת שמות הנוסעים נשלחה לנתבעת כבר בשעה 16:26. בפועל, לאחר עיכוב קצר הטיסה המריאה בשעה 00:50, איחור של 4:35 שעות מהשעה המקורית.

הנתבעת טוענת כי הצד השלישי הוא זה שאחראי על כל תפעול הטיסה, פרסום שעת הטיסה, הקשר עם הנוסעים, ההודעה בדבר שעת ההתייצבות והטיסה המעודכנת וכן הטיפול בנוסעים, לרבות מתן שירותי סיוע לנוסעים הזכאים לכך, על פי חוק. מתפקידו של הצד השלישי היה לדאוג לעדכון הנוסעים בשעה המעודכנת, והנתבעת יצאה ידי חובתה כאשר הודיעה לו על העיכוב הצפוי. לנתבעת לא היתה שליטה על התקלה, ותקלות כאלו יכולות לקרות ואין לה שליטה עליהן.

עוד טענה כי התובעים נטלו חלק בטיסות שכר, אשר בשונה מטיסות סדירות שיטת ההפעלה שלה מתבססת, בין היתר, על גמישות במועדי הטיסות. מטבע הדברים, השינויים בטיסה זו (שהינה טיסת שכר) הם שכחים יותר ומקובלים. זכויות אלה שהוענקו בטיסת שכר, מכל סיבה שהיא, שרירות וקיימות, קל וחומר כאשר הסיבה לשינוי המועדים הנה מגבלה מבצעית שאירעה כתוצאה מתקלה טכנית, אשר הינה בבחינת כוח עליון, ואין לארקיע כל שליטה עליה.

הנתבעת הגישה הודעה לצד השלישי בטענה כי הוא הנושא באחריות מלאה לנזקי התובעים, בהיותו אחראית על ארגון הטיסה, תפעולה, וניהול הקשר מול הנוסעים.

טענות צד שלישי

הסיבה לדחיית הטיסה נעוצה אך ורק בנתבעת, וככל שהדבר קשור או תלוי בצד השלישי, עתידה הייתה הטיסה לצאת לדרכה במועדה.

הטיסה הייתה אמורה לצאת בשעה 20:00, כאשר הנוסעים אמורים להתייצב בשדה התעופה בשעה 17:00, האיסוף לשדה התעופה נעשה במרוכז ממספר בתי מלון, ובהתחשב במצב השטח בכרתים ההסעות יוצאות לדרכן שעתיים קודם לכן.

כאשר ההודעה בגין העיכוב בטיסה הגיעה לגורם המטפל אצל הצד השלישי, היו כבר הנוסעים בדרכם לשדה התעופה, או המתונו בלובי המלון לאיסוף, ביחד עם כבודתם. גודל האופרציה בבתי המלון בכרתים מקשה על שינויים של איסוף הנוסעים מבתי המלון השונים באי.



בית משפט לתביעות קטנות בהרצליה

ת"ק 17-12-21111 פלונית ואח' נ' ארקיע קווי תעופה ישראליים בע"מ ואח'

לצד השלישי אין נציגים בשדה התעופה, והאחריות לביצוע הטיסה בפועל, וטיפול בנוסעים במקרה של עיכוב, חלה על הנתבעת ועליה בלבד.

עד כאן טענות הצדדים.

הדין החל הוא חוק שירותי תעופה (פיצוי וסיוע בשל ביטול טיסה א ושינוי בתנאיה), תשע"ב 2012 (להלן: חוק שירותי תעופה).
הנתבעת היא מפעיל טיסה, כאמור בסעיף 1 לחוק שירותי תעופה:

"מפעיל טיסה" – מפעיל כלי טיס לשם הובלת נוסעים וכבודתם, בתמורה, ממדינת ישראל, אליה או בשטחה

הצד השלישי לא הכחיש את טענת הנתבעת כי מדובר בטיסת שכר וכי קיבולת המטוס נשכרה על ידי הצד השלישי וכי כרטיסי הטיסה של התובעים נרכשו באמצעות סוכנות נסיעות. לפיכך, יש לראות את הצד השלישי כמארגן הטיסה, המוגדר בסעיף 1 לחוק כך:

"מארגן" – אדם השוכר קיבולת בכלי טיס, כולה או חלקה, להובלת נוסעים וכבודתם, לצורך מכירתה לאחרים;

אין מחלוקת כי הטיסה נשוא תיק זה היתה "טיסת שכר", המוגדרת בסעיף 1 לתקנות רישוי שירותי התעופה (טיסות שכר) תשמ"ב 1982),

לנתבעת אסור היה למכור כרטיסי טיסה ישירות לצרכן הסופי בהתאם לתקנה 8 (א) לתקנות הנ"ל, הקובעת:

לא ימכור מוביל אוירי ולא יציע לציבור, בין במישרין ובין בעקיפין, כרטיסי טיסה אינדיבידואליים.

תקנה 18(א) לאותן תקנות אף קובעת,

מוביל אוירי המבצע טיסת שכר לא יפרסם בציבור כל פרסום שהוא בקשר לטיסת השכר או סידרת טיסות השכר.



בית משפט לתביעות קטנות בהרצליה

ת"ק 17-12-21111 פלונית ואח' נ' ארקיע קווי תעופה ישראליים בע"מ ואח'

לכאורה, שילוב הוראות החוק והתקנות מובילים למסקנה כי הנוסעים בטיסת שכר אינם מתקשרים עם ישירות עם המוביל האווירי (הנתבעת) אלא עם מי שמארגן את טיסת השכר, אשר הוא האחראי למכירת הכרטיסים.

יחד עם זאת, בסעיף 4 לחוק שירותי תעופה נקבע:

"יראו מפעיל טיסה או מארגן שהנוסע מקבל ממנו שירות, אף אם אין בינו ובין הנוסע הסכם, כמי שמבצע מטעם מי שהנוסע התקשר עמו בהסכם את החובות המוטלות לפי חוק זה."

תכלית הסעיף היא להביא למצב שבו מפעיל הטיסה יהיה אחראי כלפי הנוסע מכוח החוק, גם במקרים בהם הנוסע לא התקשר עם מפעיל הטיסה במישרין. במילים אחרות, החוק נועד להוביל לכך שמפעיל הטיסה יהיה כתובת ישירה לפיצוי מול הנוסע, ולעתים מתוסף לכך גם המארגן כאשר מדובר בסוכן נסיעות או חברה לאספקת שירותי תיירות שדרכה הזמין הנוסע את הכרטיס.

יש לבחון, כעניין שבעובדה, מי האחראי כלפי הנוסע בנסיבות כל מקרה ומקרה.

מאחר שעסקינן בטיסה שהמריאה באיחור, חלות הוראות סעיף 7 לחוק שירותי תעופה:

"(א) נוסע שהונפק לו כרטיס טיסה לטיסה שהמריאה באיחור של שעתיים לפחות מהמועד הנקוב בכרטיס הטיסה, זכאי לקבל ממפעיל הטיסה או מהמארגן מזון ומשקאות ושירותי תקשורת.
(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), נוסע שהונפק לו כרטיס טיסה לטיסה שהמריאה באיחור של חמש שעות ופחות משמונה שעות מהמועד הנקוב בכרטיס הטיסה זכאי להשבת תמורה או לכרטיס טיסה חלופי [...]"

הטיסה התעתדה להמריא ביום 1.9.17 שעה 20.15.

בהתאם לנספח 3 לכתב ההגנה, שלא נסתר, המריאה הטיסה, שמספרה IZ092, בשעה 00.50 של יום 2.9.17. כלומר באיחור של 4 שעות ו- 35 דקות מהזמן המקורי (השעות בנספח 3 הן לפי זמן UTC ולכן יש להוסיף 3 שעות כדי להגיע לזמן המקומי בהרקליון, משם המריאה הטיסה). בהתאם לנספח 2 לכתב ההגנה, רשימת הנוסעים, שובצו התובעים לטיסה זו. התובעים טענו בכתב התביעה כי המריאו בשעה 2.30 ולא בשעה 00.50, קרי באיחור שמעל חמש שעות. לא הובאה כל אסמכתא לטענתם כי המריאו בטיסה של שעה 2.30 ולפיכך, אני מעדיף את טענת הנתבעת,



בית משפט לתביעות קטנות בהרצליה

ת"ק 17-12-21111 פלונית ואח' נ' ארקיע קווי תעופה ישראליים בע"מ ואח'

הנתמכת בראיות בכתב, כי הם המריאו בשעה 00.50. לפיכך, הפיצוי המגיע הוא בהתאם לס"ק
א' של סעיף 7 הנ"ל.

לכאורה, התנאי היחיד הנזכר בסעיף 7(א) לחוק שירותי תעופה להיווצרות הזכות להטבה של מזון
ומשקאות הוא משך העיכוב – עיכוב של שעותיים לפחות מקנה את הזכות. אין התייחסות בחוק
לשאלה מה היו הגורמים לעיכוב, מי היה האחראי לו, האם חברת התעופה עשתה את המאמצים
הנדרשים למנוע ולצמצם את העיכוב וכיו"ב. כלומר, החובה למתן מזון ומשקאות היא חובה
להביא לתוצאה מסוימת (מתן ההטבה) בהינתן עיכוב של מעל לשעותיים – וזאת בין אם העיכוב
הוא תוצאה של אשם או רשלנות אשר תהא (ראו: ת"צ (מחוזי מרכז) 15-06-24969 **ואלריה לוין**
נ' ישראיר תעופה ותיירות בע"מ (פורסם בנבו)).

בעניין **ואלריה לוין** לעיל, קבע בית המשפט כי ישראיר היא גם מארגן וגם מפעיל הטיסה, ועל כן
לא עלתה נפקות ההבחנה בין מארגן לבין מפעיל הטיסה, אולם, במקרה זה, לאור ההבדל בין
הנתבעת ובין הצד השלישי, איון מנוס מלבחון את השאלה על מי יש להטיל את האחריות במקרה
זה, שכן הנתבעת והצד השלישי מטיחים האשמות זה בזה.

כאמור, הטיסה המריאה באיחור בשל תקלה במדפי המטוס שיועד להמריא מישראל על מנת
להוביל את התובעים ארצה חזרה (נספח 1 לכתב ההגנה, דו"ח הטיפול בתקלה). תקלות בעולם
התעופה קורות, והן דבר שכיח. מקובלת עלי טענת הנתבעת כי עקב אותה תקלה גם השתנה לוח
הטיסות המתוכנן (בשל גריעת המטוס התקול ממצבת המטוסים). במקרה זה אין חולק כי בסופו
של דבר שכרה הנתבעת שני מטוסים מגורמים אחרים על מנת לאפשר את החזרת הנוסעים,
וביניהם התובעים, ארצה. שוכנעתי כי הנתבעת עשתה ככל הניתן כדי לצמצם את השפעות התקלה
שהתגלתה במטוס המקורי, ולא מצאתי כי נפל פגם בהתנהלותה.

הצד השלישי לא הכחיש את טענת הנתבעת כי היא הודיעה לו עוד בשעות הצהריים על השינויים
הצפויים. הצד השלישי הסתפק בטענה כי ההודעה התקבלה ביום שישי כאשר משרדי הצד
השלישי כבר היו סגורים. אולם, בהתאם לנספח 2 לכתב ההגנה, שלח הצד השלישי לנתבעת ביום
הטיסה בשעה 16.27 מייל ובו רשימת הנוסעים המיועדים לטיסה, הכוללת את התובעים. בכך יש
להוכיח כי הצד השלישי היה דווקא פעיל בשעות אלו.

יש לזכור כי עולם התעופה והתיירות הוא עולם דינמי הפועל 24 שעות ביממה 7 ימים בשבוע.
אמנם, זכותו של הצד השלישי לקבוע לעצמו את שעות הפעילות, אולם בגלל האופי הדינאמי של
תחום התיירות והתעופה, עליו לקחת בחשבון כי ככל שקורית תקלה שיש בה כדי להשפיע על
לקוחותיו, ואין מטעמו איש קשר שיעדכן את הנוסעים, או שמשרדיו סגורים הוא עשוי לשאת



בית משפט לתביעות קטנות בהרצליה

ת"ק 17-12-21111 פלונית ואח' נ' ארקיע קווי תעופה ישראליים בע"מ ואח'

בתוצאות. במקרה זה, עובדתית, לא שוכנעתי כי מדובר היה בשעה שהצד השלישי לא היה פעיל. אדרבא, המייל משעות אחה"צ מלמד כי הוא העביר רשימות נוסעים לנתבעת. הצד השלישי לא הביא אף עד מטעמו כדי להוכיח שההודעה לא התקבלה או שהתקבלה בשעות שבו אין אצל הצד השלישי מי שייתן מענה להודעת הנתבעת. הצד השלישי לא הביא כל נציג לעדות או ראיה להתנהלותו לאחר קבלת ההודעה על העיכוב הצפוי.

הצד השלישי לא פירט מתי נעשה האיסוף מבתי המלון לכיוון שדה התעופה, והאם העיתוי היה כזה שכבר לא היה טעם לעכב את האיסוף, וזאת, בהתחשב בכך שהצד השלישי לא הכחיש כי כבר בשעות הצהריים הודיעה לו הנתבעת על העיכוב הצפוי. סבורני כי גם במקרה שלא היה טעם מעשי לבטל או לעכב את האיסוף מבתי המלון בשל קושי לוגיסטי כזה או אחר, הרי שלצד השלישי היה די זמן והותר להערך למתן ההטבות לנוסעים כפי שקובע החוק.

ודוק: אין מדובר בהערכות לוגיסטיות מכבידה. לאור משך האיחור, נדרש היה לספק רק מזון ומשקאות ושירותי תקשורת (אם כי בעידן דהיום שבו אין כמעט אדם אינו טס לחו"ל עם מכשיר סלולרי, מוקהית במידה רבה נחיצות מתן הטבה כזו). אף שהמחוקק לא הסדיר בחוק את טיב המזון והמשקאות אותם יש לתת לנוסע במקרה של איחור, הרי שאין הכוונה כי על המארגן "לפתוח שולחן" עבור הנוסעים. ניתן, למשל, להסתפק במתן שוברים לשתיה ומזון באחד ממזנוני שדה התעופה. הצד השלישי טען כי אין לו נציגים בשדה התעופה, אולם אין הדבר פוטר אותו מאחריות לקיום הוראות החוק באמצעות הערכות מתאימה אל מול גורמים מקומיים.

לאור האמור לעיל, מצאתי כי הצד השלישי הפר את הוראות החוק ולא סיפק לתובעים את ההטבות הקבועות בחוק, בזיקה למשך האיחור, ועל כן זכאים התובעים לפיצוי מהצד השלישי (יוער כי התובעים טענו כי כל אזורי האוכל היו סגורים פרט למקום אחד שהגיש בורקס חזיר, מה שמלמד כי ניתן היה לספק הטבות כאמור, אם כי אין חובה לספק מזון כשר, והטעמים לכך מובנים).

הפיצוי

סעיף 11 לחוק שירותי תעופה קובע:

(א) בית המשפט רשאי לפסוק לנוסע שהונפק לו כרטיס טיסה פיצויים שאינם תלויים בנזק (בסעיף זה – פיצויים לדוגמה), בסכום שלא יעלה על 10,390 שקלים חדשים, אם מצא כי נעשה ביודעין אחד מאלה:
(1) מפעיל טיסה או מארגן –



בית משפט לתביעות קטנות בהרצליה

ת"ק 17-12-21111 פלונית ואח' נ' ארקיע קווי תעופה ישראליים בע"מ ואח'

(א) ...

(ב) ...

(ג) לא נתן הטבות לנוסע שטיסתו המריאה באיחור, בניגוד להוראות סעיף 7;

התנאי לפיצוי הוא כי ההפרה נעשתה "ביודעין".

בהתאם ללשון הסעיף, על רקע תכליתו, נראה כי כל שנדרש כדי לבוא בגדרי היסוד ב"יודעין" הוא מודעות להפרה. ראשית, כך מצווה לשון החוק. שנית, ובמישור תכלית החקיקה, יש לקחת בחשבון את חשיבותה היחסית של הזכות, בהיותה גורם חשוב במימושן של זכויות הטסים. כמו-כן, יש לקחת בחשבון את העובדה, כי מלכתחילה הסדר זה נקבע במטרה להתמודד עם מצב בו הפרת החובה היא תופעה רווחת. בנסיבות אלו, פרשנות מצומצמת של הסעיף, באמצעות צמצום פרשנות היסוד "ביודעין" למצב של כוונה מיוחדת שתתלווה להפרת ההוראה החוקית בה מדובר, אינה עולה בקנה אחד עם תכלית החקיקה. ראית היסוד "ביודעין" כמודעות גרידא, אין פירושה משוכה פשוטה מבחינה ראייתית, וספק אם תביא להפעלה של הסעיף הלכה למעשה, ולהגשמת תכלית החקיקה.

הצד השלישי הוא גוף עסקי שכל עיסוקו במכירה ושיווק של טיסות, מוצרי תיירות ונופש, וחזקה עליו כי הוא מודע הן לאפשרות כי תתכנה תקלות שיגרמו לעיכובים ושינויים בלוח הטיסות, והן להוראות החוק, החלות עליו כמארגן טיסה במקרה המתאים. כפועל יוצא מכך, די בכך שיהא מודע למצב של הפרה כדי לקיים את דרישת היסוד "ביודעין".

לאור האמור לעיל, בהתחשב במשך האיחור, ובעובדה כי אחד התובעים היה תינוק, מצאתי לנכון לפסוק לתובעים פיצוי כולל בסך 5,000 ₪.

על כן, אני מחייב את הצד השלישי לשלם לתובעים בתוך 30 יום סך 5,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום הגשת התביעה ובתוספת אגרת משפט כפי ששולמה והוצאות משפט בסך 750 ₪.

התביעה כנגד הנתבעת נדחת ללא צו להוצאות.

יצוין, אף שהתביעה כנגד הנתבעת נדחתה, הרי שאין בכך כדי "להפיל" את ההודעה לצד השלישי: בית המשפט לתביעות קטנות אינו כפוף לסדרי הדין הנוהגים בבתי משפט אחרים, ובכפוף לסדרי הדין הייחודיים לבית משפט לתביעות קטנות עליו לפעול "בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה" (סעיף 62(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד - 1984). כחלק מהגמישות המוקנית לבית המשפט לתביעות קטנות, רשאי הוא לפתוח "חזית ישירה" בין



בית משפט לתביעות קטנות בהרצליה

ת"ק 21111-12-17 פלונית ואח' נ' ארקיע קווי תעופה ישראליים בע"מ ואח'

תובע לבין צד שלישי גם בלא החלטה פורמאלית על צירוף הצד השלישי כנתבע, ובלבד שאין בכך משום פגיעה בזכותו של הצד השלישי להליך הוגן. במקרה זה, לא רק שהצד השלישי היה בעל דין, אלא הוא אף ניהל את הגנתו, כך שנשמעו כל טענותיו וניתנה לו הזדמנות להציג את ראיותיו ולא נפגעה זכותו להליך הוגן (ראו: רתק (ת"א) 1570-09 השטיח המעופף בע"מ נ' שולמית שגב).

ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 15 יום מקבלת פסק הדין.

פסק הדין מותר בפרסום ללא שמות התובעים.

ניתן היום, כ"ט סיוון תשע"ט, 02 יולי 2019, בהעדר הצדדים.

צחי אלמוג, רשם בכיר